

Riksdagen
Stenografiska uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2013/14:1

Stenografiska
uppteckningar
2013/14:1

Fredagen den 20 september

---

1 § Konkurrenskraft (forskning)

Utbildningsminister Jan Björklund

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
konkurrenskraft (forskning) den 29–30 maj 2013**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för konkurrenskraft (forskning) den 26–27 sep-
tember 2013**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar samtliga ledamöter av EU-nämnden välkomna
tillbaka efter uppehållet, och vi hälsar utbildningsminister
Jan Björklund med medarbetare välkomna hit.

Det finns inga A-punkter. Finns det något att säga med
anledning av återrapport från möte i rådet den 29–30 maj?

Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Nej, det är utdelat, och jag är beredd att svara på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till den kom-
menterade dagordningens punkt 6 om lagstiftningsöverlägg-
ningar. Det gäller förslag från kommissionen om inrättande
av partnerskap mellan offentliga aktörer med medlemsstater-
na för gemensamt genomförande av nationella forsknings-
program.

Det är en informationspunkt och en ny fråga.

Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det kommer inte att fattas några beslut på rådsmötet som
kommer. Det beror på att EU-parlamentet ska behandla lång-
tidsbudgeten först nu under hösten. Det fungerar som här i
Sverige. Riksdagen måste först godkänna budgeten innan
man kan börja ge direktiv till myndigheter. Så fungerar det i

EU också. Detta är diskussionspunkter och förberedande diskussioner inför de beslut som sannolikt kommer att fattas i december.

Det är ett antal olika program. Punkt 6 a handlar om äldreomsorgsforskning där man syftar till att alltmer integrera it-lösningar. Det handlar om äldre som bor kvar hemma, olika larm och olika hjälpmedel och hur mycket mer IT man kan använda i detta. Det är en central del.

Det är ett forskningsområde som inte är jättestort, men det är ändå ett område som växer. Det tycker vi från svensk sida är positivt.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 6 a.

Vi går vidare till punkt 6 b. Även det är en informationspunkt och en ny fråga. Det gäller partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning.

Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det är också ett viktigt program. Det handlar om läkemedel mot hiv, malaria och tuberkulos, kanske några sjukdomar till, men de är de tre stora. Det är ett stort program som föreslås växa mycket kraftigt. Det är angeläget och viktigt.

Dock ska man vara medveten om skillnaden mellan forskning och allmänt bistånd. För att det ska finnas grund för forskning ska det också finnas kompetens och kvalitet i forskningen. Programmet har funnits tidigare också men har varit mycket mindre, och pengarna har inte gått åt. Det beror på att det inte finns tillräckligt många bra projekt.

Vi tycker inte att Sverige ska säga nej till detta just nu. Men vi är lite kritiska till att, bara för att ändamålet i och för sig är angeläget, tredubbla budgeten rakt av när hittillsvarande budget inte ens har gått åt.

Jag ser fram emot att vi hittar en gemensam lösning i december. Går det bara att belägga att det finns forskning på detta är det angeläget med en ökning.

Anf. 7 THOMAS STRAND (S):

Vi hade överläggning om den här frågan på utskottet i torsdags. Det är jätteviktigt att stödja just forskningen för att hitta lösningar på många svåra sjukdomar och nya innovativa läkemedel. Det är en mycket viktig fråga.

Det vi socialdemokrater var tveksamma till var regeringens negativa, eller tveksamma, hållning till att öka budgeten på det här området. Vi tycker att det är en viktig signal att skicka att vi är beredda att satsa ännu mer för att utveckla den här forskningen och hitta nya läkemedel. Vår avvikande mening handlar om just detta. Vi ska betänka att detta är ett program som varar i tio år. Att ge en signal om att ta ut steglängden och att vilja ha höga ambitioner tycker vi är jätteviktigt.

Nu är det här en diskussions- och informationsfråga, men jag kan ändå meddela att vi hade en avvikande uppfattning i det här stadiet. Jag kan läsa upp vad vi säger: Socialdemokraterna anser att programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning är mycket viktigt. Socialdemokraterna anser därför i motsats till regeringen att en utökad budget är angelägen.

Anf. 8 SUSANNA HABY (M):

Ordförande! Jag har en liten fundering. Pengarna kanske inte används i så stor utsträckning beroende på att man är inriktad på just läkemedel. Häromdagen såg jag till exempel att man hittat nya tekniska lösningar för att bli av med malarialflugan. Då behöver man inte medicin mot malaria så att säga.

Det kanske är bra att få in lite annan forskning som relaterar till just sjukdomarna och inte bara till läkemedlen.

Anf. 9 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Vi säger ofta läkemedel, men med det avses allt som oftast också medicinsk-teknisk forskning, även om det allt dominerande är läkemedel.

Thomas Strand säger att de är kritiska till att regeringen inte vill öka budgeten. Så har vi inte sagt. Jag tror att det är helt relevant att öka den. Vi har satt lite frågetecken för en tredubbling eftersom medlen inte har gått åt. Också den expertis som vi har i Sverige har sagt att det inte är givet att medlen kommer att gå åt i framtiden heller, milt uttryckt.

Men vi återkommer till detta. Jag hör naturligtvis vad nämnden säger och lyssnar till det. Vi återkommer när vi närmar oss de skarpa ställningstagandena. Detta är mycket av en förberedande diskussion.

Anf. 10 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Vi återkommer som sagt till det här ärendet. Men det står att man är väldigt tveksam till en tredubbling. Det är inte något som vi har gripit ur luften. Regeringen får i så fall fila på standpunkten.

Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det finns dock en skillnad. En ökning måste inte betyda en tredubbling. En ökning kan också vara en fördubbling. Vi är inte tveksamma till en ökning, men inför den väldiga ökningen som föreslås när medlen inte har gått åt har vi anført tveksamhet. Det betyder ju att andra forskningsområden får stå tillbaka, medan det finns pengar över på det här området. Det är det som blir effekten.

Det är en betydande del av EU:s medicinska forskningsbudget som läggs på det här projektet med den föreslagna tredubblingen. Det är andra områden där svenska forskare är framstående som får stå tillbaka. Det får konsekvenser i andra ändan. Sedan ligger det pengar som inte används. Det är den balanserade avvägning som måste göras.

Det här är ett angeläget område. Varför fyrdubblar eller femdubblar vi inte bara för att det är angeläget? Nej, det är en avvägning: Går pengarna åt, och vilka andra prioriteringar vill vi göra?

Anf. 12 THOMAS STRAND (S):

Vi tycker att det är viktigt att man ger en tydlig signal från Sverige att vi inte är motståndare. Om flera medlemsstater vill öka satsningen ska inte vi i Sverige vara de som bromsar. Sedan kan man diskutera vilken nivå det hamnar på. Jag delar Marie Granlunds uppfattning; det står att man är tveksam.

Det handlar om att prioritera. Det här går via Sidapengar, har jag förstått. Det är självklart att om man satsar mer här får man satsa mindre på något annat. Men det här är en jätteviktig fråga.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den här punkten och konstaterar att frågan kommer tillbaka till EU-nämnden och att det då kommer att finnas möjlighet att till exempel ha en avvikande mening.

Vi går vidare till punkt 7 e, som utbildningsministern också ansvarar för och som handlar om förslag till rådets

förordning om det andra gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel. Även detta är en informationspunkt.

2013/14:1
20 september

Anf. 14 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det handlar om det stora området för innovativa läkemedel, läkemedelsforskning. Det är de stora sjukdomarna det gäller – cancer, hjärtinfarkt, diabetes, hjärnblödning och så vidare. Det är både medicinsk-teknisk forskning och läkemedelsforskning. Sverige är mycket framstående på det här området. Många andra är också duktiga. Det är stora belopp som föreslås anslås till detta, och det tycker vi är bra.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 8. Punkterna a, b och c ska behandlas i ett sammanhang. Det gäller innovationsunionen och det europeiska forskningsområdet, Erac. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 16 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Innovationsunionen och det europeiska forskningsområdet är två begrepp som används. Europas forskningspolitik kan man kalla det för, för det är vad det handlar om. Det är en mer övergripande inriktningsdiskussion.

Det är tre punkter som framhålls. De två första är problematiska, tycker jag. Den tredje står vi också bakom, men jag tycker att man ska problematisera det hela lite. Den första handlar om att offentlig sektor ska medverka till innovationer, och det gör offentlig sektor – sjukvården genom läkemedel, som vi just talade om, utbildningsforskning, allt vad det nu kan vara.

När det gäller allmän forskningspolitik finns det i förslagen, och det tycker vi är bra, att det är kvalitet i forskningen som måste räknas. Forskning är inte regionalpolitik. Forskning är inte något allmänt stöd eller subventioner till allt möjligt, utan forskning ska bedrivas och få anslag där det finns kvalitet. Det är centralt. Sedan finns det ett antal andra mål som också ska uppnås, men detta är den centrala punkten i EU:s diskussioner. Många vill använda EU:s forskningsbudget för olika regionala satsningar.

Den tredje punkten handlar om det som kallas för innovationsindikator. Det som står där är helt okej, och därför har

vi inga problem från Sveriges sida att ställa oss bakom detta. Men man ska vara medveten om att det hela tiden finns en dragning i den europeiska forskningspolitiken som är mer långtgående än i den svenska åt att forskning ska användas för det som ger omedelbar avkastning och nytta. Det som händer om man driver den tesen för långt är att humaniora försvinner.

Innovation är ett modeord också i svensk debatt, men man ska vara medveten om att när det ska omsättas i praktiken leder det ofta till att det som ger industriprodukter eller löser ett akut samhällsproblem är det som i slutändan prioriteras före all annan forskning. Till sist finns det rätt stora forskningsområden som inte riktigt går in under de rubrikerna och kan bli förlorare. Det ska man vara medveten om.

Jag brukar för egen del göra ett standardinlägg på de här rådsmötena om att vi inte får tappa bort humaniora och långsiktig grundforskning. Allt får inte handla om att få fram produkter. Det som står här är väl avvägt, men man ska som sagt vara medveten om att en sådan dragkamp finns.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 9 c, Iter – lägesrapport. Det är en informationspunkt.

Anf. 18 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Just denna punkt kan säkert både kärnkraftsanhängare och kärnkraftsmotståndare enas om. Annars brukar Iter alltid splittra nämnden.

Iter handlar om atomforskning. Det har tidigare föreslagits finansieras vid sidan av EU-budgeten, vilket har upprört många. Det har naturligtvis varit en konstig lösning. Nu lyfts det in i EU-budgeten. Sedan kan man vara för eller emot det, men det här är en rimligare budgetordning där Iter får vägas och prioriteras mot andra saker.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi tackar utbildningsministern med medarbetare för närvaron här i dag och önskar en trevlig helg.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Marita Ljung med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Vi inleder med att fråga om det finns några A-punkter. Det finns det.

Efter detta konstaterande, statssekreteraren, undrar jag om det finns något att säga med anledning av återrapport från möte i rådet den 29–30 maj eller det informella ministermötet den 22–23 juli.

Anf. 21 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Vad gäller KKR den 29–30 maj har nämnden fått en skriftlig rapport sedan tidigare. Vill ni att jag föredrar den muntligt?

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi kanske kan göra så att vi lämnar ordet fritt för att höra om det finns frågor med anledning av återrapporterna. Det är ingen som begär ordet. Då har den skriftliga informationen varit till fyllest.

Vi går vidare på dagordningen. Vi går direkt till punkt 4, Att stödja små och medelstora företags konkurrenskraft i Europa. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 23 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Ordförandeskapet har bjudit in till en diskussion om små och medelstora företags konkurrenskraft nästa vecka vid konkurrenskraftsrådet. Tanken är att diskussionen ska ge inspel till Europeiska rådet i oktober.

Regeringen vill i diskussionen lyfta fram hur viktiga småföretagen är för ekonomin och att det är positivt att EU jobbar med att stärka småföretagens konkurrenskraft, förutsättningar och villkor. Vi tycker från regeringens sida att man

ska utgå från principen tänk småskaligt först och att det ska genomsyra allt man gör på näringspolitikens område. I det sammanhanget vill regeringen påminna om att Sverige inte kan ställa sig bakom några förslag som innebär att mikro- eller småföretag ges generella undantag från lagstiftning.

Vidare vill regeringen betona vikten av att medlemsstaterna tillämpar det gemensamma regelverket för den inre marknaden och att den fungerar som en drivkraft för strukture reformer på området. Regeringen vill också lyfta fram de affärsmöjligheter som presenteras för små och medelstora företag i samband med omställningen till en långsiktigt hållbar och koldioxidsnål ekonomi.

Anf. 24 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag vill tacka statssekreteraren för redogörelsen.

Jag förutsätter att vi har samma uppfattning som regeringen, det som har sagts i näringsutskottet och som statssekreteraren också sade, att man kan absolut inte ställa sig bakom att små och medelstora företag och mikroföretag skulle få undantag från arbetsmiljöreglerna.

Jag vill därför fråga: Hur kommer regeringen att agera på rådsmötet? Hur ser situationen ut? Har vi några vänner? Vad kommer resultatet att bli, tror statssekreteraren?

Anf. 25 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Det är en diskussion som har förts ganska länge. Bland annat har Storbritannien varit drivande i frågan.

Som jag upplever det själv efter att ha deltagit vid ett antal konkurrenskraftsråd och även i SME Envoy-mötena har diskussionen alltmer "fadat" i väg, om man får uttrycka sig så. Det är inte lika många anhängare som tidigare av principen. Sveriges position och hållning, det vill säga att inte göra några undantag, vinner alltmer mark. Vi kommer att fortsätta att hävda den positionen.

Diskussionen handlar mer om att titta på case by case, om det i sådana fall skulle vara möjligt. Därför har jag goda förhoppningar att Sveriges position ska vinna mark.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Därmed lämnar vi punkt 4 och går till punkt 5 a, Ramvillkor för en konkurrenskraftig industri i Europa. Nu handlar det alltså om industripolitik. Det är en diskussionspunkt.

2013/14:1
20 september

Anf. 27 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Under dagordningspunkt 5 har man inbjudit till en diskussion om vilka områden som bör prioriteras på industripolitikens område i ljuset av den diskussion som förutses vid Europeiska rådets möte i februari 2014. Vidare vill ordförandeskapet diskutera hur industripolitiken ska kunna tas till vara på flera EU-gemensamma politikområden.

Regeringen föreslår att Sverige trycker på hur viktig industrin är för vår ekonomi men att vi samtidigt ser behov av att uppmärksamma även andra delar av ekonomin. Det går inte i dag att beakta industri och tjänster separat utan det måste ske integrerat.

Fokus för en integrerad industripolitik bör ligga på att det etableras strukturreformer som gör att vi etablerar goda ramvillkor och förutsättningar för innovation för alla företag. Utgångspunkten för arbetet ska vara stabila offentliga finanser.

Vidare vill regeringen fortsätta att lyfta fram behovet att ställa om till en långsiktigt hållbar koldioxidsnål ekonomi där det inte finns en motsättning mellan förslag som stärker klimat och miljö och konkurrenskraft för företagen. Regeringen vill också lyfta fram vikten av fri handel och fortsätta arbetet med att stärka den inre marknaden.

Anf. 28 MARIE GRANLUND (S):

Jag vill bara säga att vi följer upp vår tidigare anmälda avvikande mening.

Anf. 29 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag följer också upp den avvikande mening vi anmält tidigare där vi bland annat sagt att vi inte tycker att försvarspolitiken ska inkluderas i industripolitik. Det är två skilda delar. Dessutom borde det vara bättre fokusering på miljöinvesteringar och att verka för att miljöskadliga subventioneringar tas bort. Det är den avvikande mening vi anmält tidigare.

Anf. 30 LARS OHLY (V):

Om det nu är i förberedande syfte eller redan är avhandlat instämmer jag i Ulf Holms avvikande mening.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi har likväl noterat avvikande meningar från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Med det lämnar vi punkt 5 a.

Vi går vidare till punkt 5 b, Meddelande från kommissionen Mot en mer konkurrenskraftig och effektiv försvars- och säkerhetssektor i EU. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 32 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Kommissionen kommer att presentera sitt meddelande Mot en konkurrenskraftig och effektiv försvars- och säkerhetssektor i EU som publicerades den 24 juli. Kommissionen presenterade rapporten också vid försvarsministrarnas informella möte i Vilnius den 5–6 september. Frågorna har diskuterats löpande under det senaste året bland försvarsministrarna. Försvarsministern kommer att informera försvarsutskottet den 3 oktober.

Meddelandet har tagits fram av den så kallade Defence task force som har letts av kommissionens vice president Tajani för DG Enterprise och kommissionär Barnier för DG Market. De båda kommissionärerna har tidigare medverkat vid försvarsministrarnas möten i FAC-format.

Den svenska inriktningen avseende försvarsmarknad och industrifrågor på europeisk nivå tar sin utgångspunkt i den inriktning om materialförsörjning som slås fast i inriktningspropositionen om försvaret 2009. Inriktningen har varit att försvarsmarknaden bör kännetecknas av fri och öppen konkurrens samt likvärdiga konkurrensvillkor för industrin. Under det svenska ordförandeskapet i EU sammanfattades detta i begreppet level playing field.

Vi tror att harmonisering av regelverket är ett viktigt verktyg för att åstadkomma detta och har tryckt på för att likvärdiga villkor bör gälla för såväl försvarsindustri och civil industri som för små och medelstora företag. Mot bakgrund av detta har vi gett stöd till förslag som stöttar den europeiska försvarsindustrin genom generella åtgärder till exempel avseende standardisering och certifiering samt för-

slag som underlättar för små och medelstora företag att verka på marknaden på likvärdiga villkor.

2013/14:1
20 september

Kommissionens rapport har diskuterats vid det informella försvarsministermötet i Vilnius den 5–6 september. Avsikten är att EU:s förmågor och försvarsindustrifrågor ska behandlas på Europeiska rådets möte i december.

Anf. 33 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren! Detta behandlas bara som en industri- eller näringspolitisk fråga. Frågan har också ganska starka försvars- eller säkerhetspolitiska dimensioner. Det nämnde inte statssekreteraren någonting om.

Det står i underlaget som vi har fått att försvaret är en nationell angelägenhet och så vidare. Min fråga handlar om hur Sverige och ministern kommer att agera vid mötet. Jag är medveten om att det är en ny fråga, en diskussionsfråga och något slags förövning inför det som ska ske i december. Det är trots allt viktigt att vi skickar med detta redan från början.

För Sveriges del har riksdagen uttryckt sin mening för regeringen att återkomma om en särskild säkerhetsstrategi om att undanta vissa särskilt känsliga områden, till exempel luftförsvar eller undervattensförsvar, när det gäller försvarsindustri, upphandling och konkurrensutsättning. Det har regeringen inte gjort ännu, vad jag känner till.

Min fråga är: Kommer ministern att i sammanhanget lyfta fram frågan om att skapa respekt för de nationella särskilda säkerhetsintressena?

Anf. 34 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi invänder mot alla typer av EU-ägda resurser inom det militära området, även med de dubbla användningsområdena. Vi invänder också mot alla typer av inblandning från kommissionens sida i affärer i enskilda medlemsstater i unionen. Av den anledningen anmäler jag avvikande mening.

Anf. 35 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Jag ska försöka besvara frågorna så långt jag kan. Jag har med mig Christina Wilén från Försvarsdepartementet.

Det här är en fråga som för första gången är uppe på KKR i ett industripolitiskt perspektiv. För Sveriges del kommer vi när det gäller inriktningen av EU:s arbete med försvarsindustri- och marknadsfrågor att påpeka att det är viktigt att det

inte resulterar i protektionistiska förslag utan bygger på principen om öppenhet, transparens och bättre konkurrens. Sverige följer därmed den inriktning för materielförsörjning som lades fast i propositionen *Ett användbart försvar* 2008/09.

Vad gäller säkerhetsstrategier, som jag också fick en fråga om, måste jag villigt erkänna att det övergår mitt kompetensområde som statssekreterare på Näringsdepartementet. Jag skulle därför vilja be Christina Wilén svara på det.

Anf. 36 Kanslirådet CHRISTINA WILÉN:

Som Anna-Lena Sörenson påpekade har försvarsutskottet och riksdagen gett till känna att regeringen bör återkomma med en strategi kring väsentliga säkerhetsintressen. Det arbetet pågår i Försvarsdepartementet. Vi har lagt ett uppdrag på FMV om att utreda hur det ser ut och hur andra länder implementerar detta. Vi fick in underlaget före sommaren. Nu är jag inte ansvarig handläggare och vet därför inte det exakta beredningsläget, men vi tittar på frågan.

Vi har i det brev som försvarsministern skickat till kommissionen påpekat vikten av att medlemsstaterna ges möjlighet att beakta väsentliga nationella säkerhetsintressen. Vi tycker att det är viktigt att detta inte blir ett allmänt undantag som missbrukas. Där ser jag inte att det finns någon större risk för att Sverige kommer att göra det.

Vi försöker hålla isär dessa frågor lite – hur vi hanterar dem internt – men också säkerställa att det i europeiska sammanhang finns möjlighet att göra det.

Anf. 37 ANNA-LENA SÖRENSON (S):

Vi har ingen annan uppfattning från Socialdemokraterna än att svensk försvarsindustri kommer att stå sig väl på en fri marknad.

Vi anser att regeringen är en smula naiv när det gäller de här frågorna, och vi skulle gärna ta del av den utredning som jag förstår att FMV har gjort åt regeringen om hur det ser ut när det gäller de andra stora försvarsindustriländerna. Vi tycker alltså att det är viktigt att ministern även i det här skedet framför riksdagens åsikt att det måste finnas stor respekt för att varje land månar om sin försörjningstrygghet, för det är det som det handlar om ur säkerhetspolitisk aspekt.

Anf. 38 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

2013/14:1
20 september

Herr ordförande! Jag har redan anmält avvikande mening, men jag ska göra det lite mer korrekt nu. Det här har, som jag uppfattat det, inte diskuterats i utskottet, men det är väl där den stora diskussionen om det här måste ske, för det här är ett väldigt känsligt område.

Dessutom vet jag inte om den rättsliga grunden är särskilt bra, för kommissionen har inte kommenterat vilken rättslig grund det här har. Jag är väldigt tveksam till om det här egentligen är tillåtet, för försvars- och säkerhetsfrågorna är ju inte EU-kompetens på det sättet. Här är man inne och snubblar på frågor som ligger väldigt nära dem, och jag tycker att vi bör vara skeptiska till att låta EU-kommissionen gå in och bestämma där.

Dessutom kör man in det tillsammans med en massa andra frågor. Man verkar tro att om man lägger in formuleringar om att man ska vara lite klimatsmart i försvarssektorn så måste även miljöpartisterna bli nöjda. Men det är vi inte riktigt. EU:s klimatpolitik gäller redan i dag i försvarssektorn. Men det här är någonting som får diskuteras i utskottet mycket mer, och jag hoppas att regeringen är lyhörd för de synpunkter som där kommer fram.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Försvarsministern skulle återkomma till försvarsutskottet den 3 oktober med närmare information. Den här frågan kommer ju tillbaka ända fram till Europeiska rådet.

Finns det någonting mer att säga, statssekreteraren?

Anf. 40 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Jag lyssnar och tar till mig, för det finns en hel del relevanta synpunkter som vi får ta till oss. Försvarsministern får som sagt återkomma till försvarsutskottet i frågan.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Då kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men jag har noterat avvikande meningar från såväl Miljöpartiet och Vänsterpartiet som Sverigedemokraterna.

Vi lämnar punkt 5 b och går vidare till punkt 6 c, Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om Europeiska unionens deltagande i ett europeiskt metrologiprogram för

innovation och forskning. Frågan är ny för nämnden. Det är en informationspunkt.

Anf. 42 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Jag utgår från att nämnden har information om partnerskapsprogrammet sedan tidigare, så jag går direkt in på det.

Agendapunkten 6 c innebär att kommissionen presenterar ett förslag till beslut om EU:s deltagande i ett europeiskt metrologiprogram för innovation och forskning, Empir, som genomförs av flera medlemsstater. Regeringen föreslår att Sverige välkomnar förslaget till program, som syftar till att stödja utvecklingen av lämpliga integrerade och ändamålsenliga metrologilösningar. Forskning inom den primära metrologin motiveras av ett ständigt ökande behov av noggrann och effektiv mätning inom näringsliv, vetenskap och samhälle i övrigt. Utvecklingen av mätteknik är avgörande för den långsiktiga konkurrenskraften hos industriellt utvecklade länder.

Beslut om Sveriges eventuella deltagande i programmet kommer att fattas under hösten, bland annat utifrån inspel från samordningsfunktionen.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 6 c och går vidare till punkt 6 d.

Anf. 44 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Under denna agendapunkt ska kommissionen redogöra för och redovisa förhandlingsläget avseende partnerskapsprogrammet Eurostars 2 som syftar till att stödja små och medelstora företag som bedriver forskning och utveckling. Regeringen välkomnar Eurostars 2 som även har ett brett stöd bland övriga medlemsstater.

Svenska deltagare har visat sig vara framgångsrika inom nuvarande Eurostars med hög success rate i förhållande till antalet ansökningar. Genom medverkan i Eurostars förbättrar svenska små och medelstora företag förutsättningarna för tillväxt och ökad sysselsättning.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det. Då lämnar vi punkt 6 d och går vidare till punkt 7 a. Det gäller den icke lagstiftande verksamheten och förslag till rådets förordning om det gemensamma före-

taget för biobaserade industrier. Frågan är ny för nämnden.
Det är en informationspunkt.

2013/14:1
20 september

Anf. 46 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Kommissionen ska presentera ett förslag till förordning om det gemensamma företaget för biobaserade industrier. Regeringen föreslår att Sverige välkomnar förslaget som har en central position i Horisont 2020 och är ett viktigt utvecklingsområde i Europa 2020. Biobaserad industri är ett viktigt redskap för att uppnå klimat- och energipolitiska mål på nationell nivå likväl som på EU-nivå.

Sverige har komparativa fördelar i och med stora skogsarealer och en näringslivsstruktur som passar och har ett behov av förnyelse. Spetskompetens finns på området på våra universitet och högskolor, och många små och medelstora företag försöker utvecklas inom området.

Området har också en klar koppling till svenska strategiska prioriteringar i senare forsknings- och innovationspropositioner.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 7 b, Förslag till rådets förordning om det gemensamma företaget Clean Sky 2. Det är en informationspunkt.

Anf. 48 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Kommissionen ska presentera förslag till förordning om det gemensamma företaget Clean Sky 2. Regeringen föreslår att Sverige välkomnar förslaget till Clean Sky 2. Förslaget bygger vidare på det tidigare gemensamma företaget Clean Sky med målet att dels minska miljöeffekterna från flyget genom europeisk flygteknik, dels säkerställa europeisk flygindustris framtida internationella konkurrenskraft. Programmet är av mycket stort intresse för svensk industri, och Clean Sky 2 ligger också i linje med de strategiska forsknings- och innovationsagendor som har satts upp med hjälp av teknikplattformen Acare, som är rådgivande organ för flygteknisk forskning i Europa.

Området har även en klar koppling till de strategiska prioriteringarna i forsknings- och innovationspropositionen.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 7 c, Förslag till rådets förordning om det gemensamma företaget Ecsel. Det är en informationspunkt.

Anf. 50 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Också där ska man presentera förslag till förordning om företaget Ecsel, det vill säga det gemensamma teknikinitiativet angående elektroniska komponenter och system. Regeringen föreslår att vi välkomnar programmet. Det är ett kraftfullt verktyg för att hantera Europas viktiga forskningsområden som i sin tur adresserar viktiga samhällsutmaningar. Det har även en klar koppling till strategiska prioriteringar i forsknings- och innovationspropositionen.

Det är av stort intresse för svensk industri och innebär en viktig kanal för svensk forskning och svenskt näringsliv när det gäller att nå utanför gränserna. Särskilt gäller detta naturligtvis små och medelstora företag.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går slutligen vidare till punkt 7 d, Förslag till rådets förordning om det andra gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas. Det är en informationspunkt.

Anf. 52 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Det är ytterligare en presentation av kommissionen och gäller ett förslag till förordning om en andra etapp av det gemensamma företaget Fuel Cells and Hydrogen. Regeringen föreslår att man välkomnar förslaget. Det bygger vidare på tidigare verksamhet och avser alltså en andra etapp av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 9, Övriga frågor. Vi börjar med 9 a, Handlingsplan för stålindustrin.

Anf. 54 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Nämnden önskar information om frågan, och därför ska jag gå igenom den. Det är alltså en informationspunkt där kommissionen ska informera om handlingsplanen för stålindustrin. Där välkomnar regeringen att stålindustrins situation

uppmärksammas. Stålintustrin är väsentlig för att Europa ska kunna behålla ett konkurrenskraftigt näringsliv. Regeringen välkomnar även att stålintustrins företrädare i samband med rundabordssamtal har tagit fram rekommendationer till kommissionens aviserade handlingsplan.

Enligt vår uppfattning ger emellertid en generell näringspolitik som syftar till att ge samtliga industri- och tjänsteföretag goda förutsättningar att bedriva produktion av varor och tjänster bäst resultat. Att ge vissa särskilt utpekade sektorer fördelar gentemot andra kan vara kontraproduktivt. Till exempel kan statliga stöd motverka nödvändig strukturomvandling, och lättnader i miljöregler kan motverka våra klimatmål.

Sverige anser att långsiktig tillväxt bygger på frihandel. En ökad produktivitet, ett bra investeringsklimat och satsningar på forskning och innovation är viktiga förutsättningar för att stålintustrin ska kunna utvecklas och långsiktigt överleva i Europa. Vidare är det väsentligt med stabila regelverk och effektiva tillståndprocesser.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och går vidare till punkt 9 b, Meddelande från kommissionen Offentlig-privata partnerskap inom Horisont 2020. Det är en informationspunkt.

Anf. 56 Statssekreterare MARITA LJUNG:

Det är alltså en presentationspunkt som hänger ihop med dagordningspunkterna 6 och 7. Här kommer kommissionen att presentera ett samlingsmeddelande om främst offentlig-privata partnerskap genom så kallade gemensamma teknikinitiativ inom Horisont 2020.

Presentationen är på ordförandeskapets initiativ offentlig, medan en detaljerad diskussion om de enskilda partnerskapsprogrammen sker under agendapunkterna 6 och 7.

Regeringen välkomnar att kommissionen i meddelandet tydliggör hur den anser att forskningspartnerskap bör genomföras inom ramen för Horisont 2020 och att fokus läggs på att ge lösningar på stora samhällsutmaningar.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Då har vi nått slutet på konkurrenskraftsrådets dagordning, och det återstår för oss bara att tacka stats-

2013/14:1
20 september

sekreteraren med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önska en trevlig helg.

3 § Jordbruk och fiske

Statssekreterare Magnus Kindbom

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 15 juli 2013

Återrapport från informellt möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 8–10 september 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 23 september 2013

2013/14:1

20 september

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Magnus Kindbom med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om statssekreteraren har något att säga med anledning av återrapporterna från mötet i rådet den 15 juli respektive det informella mötet den 8–10 september.

Anf. 59 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Jag svarar gärna på frågor om det finns några särskilda sådana.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Då är frågan om det finns några A-punkter. Det finns det.

Vi fortsätter på dagordningen och går till punkt 4, Reformpaket för den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är en informationspunkt.

Anf. 61 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Ordförande! Det litauiska ordförandeskapet har annonserat att de kommer att informera rådet om den fortsatta tri-logförhandlingen om det slutliga fastställandet av vår framtida jordbrukspolitik. Som ni känner till lyckades rådet och kommissionen nå ända fram till en politisk överenskommelse i juni, vilken Europaparlamentet i princip ställer sig bakom. Men den överenskommelsen och den förhandlingen tror jag att det är få, om någon, som vill öppna igen.

Europaparlamentet har dock inte formellt röstat om CAP-reformen och vill att även de delar av jordbrukspolitiken som beslutades vid Europeiska rådet i februari om EU:s långtidsbudget ska ingå i förhandlingarna. Det gäller bland annat fördelningen av jordbruksstöden mellan EU:s medlemsländer och de delar av den framtida lagstiftningen som reglerar jordbruksstöden.

Alla länder i EU, inklusive Sverige, står bakom Europeiska rådets överenskommelse, och även kommissionen är bunden till den. Men Europaparlamentet är det inte och har dessutom ännu inte formellt röstat om EU-budgeten. Den ena av de tre parterna i triloggen vill alltså förhandla medan de andra två har svårt att göra det.

Vi har inte sett några förslag på hur rådet ska kunna gå vidare och diskutera de här frågorna med parlamentet. Vi förväntar oss att få mer information från ordförandeskapet vid rådsmötet på måndag.

Det område där vi i dag kan se att det från rådets sida finns ett förhandlingsutrymme är frågan om gradvis nedtrappning av gårdsstödet, alltså att man för mycket höga stödnivåer minskar stöden med en viss procentenhet och för över det till den andra pelaren.

Jag tror att alla medlemsstater är överens om att vi snabbt behöver hitta en lösning så att vi undviker en andra behandling med Europaparlamentet och kan följa den planerade tidtabellen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Anf. 62 PYRY NIEMI (S):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren! Jag vill bara inskräpa det som statssekreteraren sade på slutet, alltså att det är mycket viktigt att undvika en andra behandling. Det är väldigt positivt om vi kan hitta en modell för att föra över mer pengar till den andra pelaren och konsekvent hålla den linjen. Att öppna upp en sådan diskussion igen kan leda till otroliga spänningar. Det har varit ett hårt tryck på det här sedan tidigare, och nu har vi släpat fram det hela vägen. Låt det alltså bli ett stopp här.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den här punkten och går vidare till Övriga frågor. Vi börjar med punkt 5 a om stöd till skogar och skogssektorn. Eller vill statssekreteraren ta allt i ett svep?

Anf. 64 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Jag kan svara på övriga frågor om det finns några särskilda sådana, men jag skulle gärna vilja lyfta upp punkten om stöd till skogar och skogssektorn samt en ny skogsstra-

tegi. Jag vill ge lite särskild information om det. I övrigt är jag beredd att svara på frågor.

2013/14:1
20 september

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Då gör vi så.

Anf. 66 Statssekreterare MAGNUS KINDBOM:

Det finns uppsatt en informationspunkt med anledning av att kommissionen förbereder ett meddelande om EU:s nya skogsstrategi. Det är ett område som är viktigt för Sverige, och därför vill jag särskilt nämna ett par saker.

Det är nu 15 år sedan rådet gav sin syn på hur vi vill samarbeta kring skogsfrågorna, och det är dags att titta närmare på hur frågorna som relaterar till skog sköts på EU-nivå. Vi välkomnar det arbetet, då det ligger rätt i tiden. Skogen blir allt viktigare för allt fler politikområden.

Kommissionen lägger fram meddelandet för att motverka trenden av alltmer fragmenterade och komplexa regelverk för skogen. Kommissionen vill ta ett helhetsgrepp om det hållbara skogsbruket. Vi är intresserade av att samarbeta kring ett hållbart skogsbruk, att stärka sektorn på EU:s marknad och verka för ökad samstämmighet i unionens policy och lagstiftningsarbete.

Från svenskt håll har vi sedan tidigare pekat på behovet av fokusering på europeiska mervärden. Det handlar om generella åtgärder som rör ökat forsknings-, informations- och erfarenhetsutbyte. Vår övergripande ståndpunkt ligger fast: Skogsbruket är en nationell befogenhet, och i övrigt måste subsidiaritetsprincipen respekteras. EU:s insatser på skogsområdet bör även fortsättningsvis vara begränsade. EU:s fördrag ger inte stöd för en gemensam skogspolitik. Den nya skogsstrategin bör alltså respektera och komplettera medlemsstaternas nationella skogspolitik.

Vi vill se en gemensam unionsstrategi där en tydlig vision om skogarna och skogssektorn är fast förankrad i begreppet ”ett hållbart skogsbruk”. Vi får anledning att återkomma i ärendet när kommissionen väl presenterar sitt meddelande.

Anf. 67 KEW NORDQVIST (MP):

Vi stöder tanken att vi inte ska ha en gemensam skogspolitik och att det är en nationell befogenhet. Vi vill bara trycka på att vi står fast vid vårt mål att produktionen står för hälften och miljön för den andra hälften.

Anf. 68 PYRY NIEMI (S):

Jag vill komplettera en del av det som Kew Nordqvist sade. Det ska vara en nationell befogenhet. Det är helt rätt av regeringen att driva den linjen väldigt hårt och tydligt. Vi har tidigt haft en samsyn i frågan. Nu kommer frågan att återkomma, och det är bra att regeringen känner stödet från parlamentet.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vill statssekreteraren säga något med anledning av kommentarerna? Nej. Då tackar vi för informationen under punkt 5 och konstaterar att vi har nått vägs ände på dagordningen för den gemensamma jordbruks- och fiskepolitiken. Vi tackar för närvaron i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

2013/14:1
20 september

1 § Konkurrenskraft (forskning)	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	2
Anf. 7 THOMAS STRAND (S)	2
Anf. 8 SUSANNA HABY (M)	2
Anf. 9 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	3
Anf. 10 MARIE GRANLUND (S)	3
Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	3
Anf. 12 THOMAS STRAND (S)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 14 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	5
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	5
2 § Konkurrenskraft (inre marknaden och industri)	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 21 Statssekreterare MARITA LJUNG	6
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 23 Statssekreterare MARITA LJUNG	6
Anf. 24 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 25 Statssekreterare MARITA LJUNG	7
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 27 Statssekreterare MARITA LJUNG	7
Anf. 28 MARIE GRANLUND (S)	8
Anf. 29 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	8
Anf. 30 LARS OHLY (V)	8

Anf. 31	ORDFÖRANDEN	8
Anf. 32	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	8
Anf. 33	ANNA-LENA SÖRENSEN (S).....	9
Anf. 34	JOHNNY SKALIN (SD)	9
Anf. 35	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	9
Anf. 36	Kanslirådet CHRISTINA WILÉN.....	9
Anf. 37	ANNA-LENA SÖRENSEN (S).....	10
Anf. 38	Andre vice talman ULF HOLM (MP)	10
Anf. 39	ORDFÖRANDEN	10
Anf. 40	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	11
Anf. 41	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 42	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	11
Anf. 43	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 44	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	11
Anf. 45	ORDFÖRANDEN	11
Anf. 46	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	12
Anf. 47	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 48	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	12
Anf. 49	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 50	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	12
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 52	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	13
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 54	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	13
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 56	Statssekreterare MARITA LJUNG.....	13
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	14
3 §	Jordbruk och fiske.....	15
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 59	Statssekreterare MAGNUS KINDBOM.....	15
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 61	Statssekreterare MAGNUS KINDBOM.....	15
Anf. 62	PYRY NIEMI (S)	16
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 64	Statssekreterare MAGNUS KINDBOM.....	16
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 66	Statssekreterare MAGNUS KINDBOM.....	16
Anf. 67	KEW NORDQVIST (MP).....	17
Anf. 68	PYRY NIEMI (S)	17
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	17